

MİDE HASTALIKLARI

DOI: 10.37609/akya.3747.c310

BÖLÜM 3

Zahid Tıvfk AĖAOĖLU¹
Onur BAŞBUĖ²
Mustafa ÖZBEK³

1. GİRİŞ

Kusma, gastrointestinal sistem hastalıklarının önemli ve yaygın bir semptomudur. Medulla oblongatada bulunan kusma merkezinin santral etkilenmesi veya sindirim kanalının periferik uyarılması ile tetiklenebilir. Ayrıca üremi, endokrin hastalıklar ve çeşitli toksik durumlar da kusmaya yol açabilir. Kusmanın regürjitasyondan doğru şekilde ayırt edilmesi, altta yatan hastalığın lokalizasyonu ve doğasının belirlenmesi açısından kritik öneme sahiptir. Gastritis, gastroözefageal reflü, ülserler ve gastrik dilatasyon-volvulus gibi durumlar, kusma ve ilişkili klinik tablolarda sık karşılaşılan temel patolojilerdendir.

2. KUSMA

Kusma sindirim sistemi hastalıklarında, özellikle mide hastalıklarında yaygın bir şekilde görülen bir

semptomdur. Santral ve perifer olarak ikiye ayrılır. Kusma merkezi medulla oblongatada yer alır ve bu bölgenin etkilendiği durumlarda santral kusma ortaya çıkar. Perifer kusma ise kusma merkezinin haricinde sindirim kanalı organlarının, özellikle midenin etkilendiği durumlarda ortaya çıkmaktadır. Ayrıca üremi, pyometra ve endokrin sistem bozuklukları da kusmaya yol açabilmektedir.

Regürjitasyon, besin maddelerinin mideye ulaşmadan veya kimyasal sindirime uğramadan ağız boşluğundan geri çıkarılması olarak tanımlanabilir. Özellikle orofarenks ve özefagusta bulunan hastalıklara işaret eden bir semptom olup, kusmayla karıştırılmamalıdır. Çünkü kusma öncesinde bazı ön bulgular ortaya çıkmaktadır.

3. GASTRİTİS

Mide mukozasının yangısına gastritis adı verilir. Akut veya kronik kusmayla karakterize bir hasta-

Regürjitasyon ve kusmanın ayrımı

Klinik Bulgu	Regürjitasyon	Kusma
Salivasyon	Yok	Yaygın görülür
Öğürme	Yok	Yaygın görülür
İçerikte safra bulunması	Yok	Olabilir
Özefagusun servikal kısmının şişkinliği	Olabilir	Yok
Sindirilmiş içerik	Yok	Olabilir
Abdominal kontraksiyon	Yok	Yaygın görülür

¹ Prof. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, İç Hastalıkları AD., zagaoglu@hotmail.com, ORCID iD: 0000-0001-5707-405X

² Prof. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, İç Hastalıkları AD., obasbug@cumhuriyet.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-3136-0589

³ Dr. Öğr. Üyesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, İç Hastalıkları AD., mozbek@dr.com, ORCID iD: 0000-0002-6736-2124

Mide ülserinde kullanılan mide koruyucu ilaçlar	
Histamin-2 Reseptör Blokörleri	
Famotidin	Günde 2 kez, 0,5-1 mg/kg, PO/SC/IV.
Simetidin	Günde 3 kez, 10 mg/kg, PO/IM/IV.
Ranitidin	Köpeklerde günde 3 kez, 2 mg/kg, PO/IV. Kedilerde günde 2 kez, 2,5 mg/kg, IV veya günde 1 kez, 2,5 mg/kg, PO.
Proton pompa inhibitörleri	
Omeprazol	Günde 1 kez, 0,5-1 mg/kg, PO.
Pantoprazol	Günde 1 kez, 0,5-1 mg/kg, IV.

7. SONUÇ

Kusma ve regürjitasyon, gastrointestinal ve sistemik hastalıkların ayırt edici klinik belirtileri arasında yer alır. Etkili bir tanı yaklaşımı, semptomların doğru analizi, ileri görüntüleme yöntemleri ve laboratuvar testleri ile desteklenmelidir. Özellikle gastritis, gastroözefageal reflü ve ülserlerde erken teşhis ve uygun tedavi, komplikasyonların önlenmesi ve prognozun iyileştirilmesi açısından kritik rol oynamaktadır. Kusmanın sistematik bir şekilde ele alınması, hastanın yaşam kalitesinin korunmasında ve tedavi başarısında belirleyici olmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Ettinger SJ, Feldman EC. Textbook of Veterinary Internal Medicine. 6th Ed. Missouri: Saunders; 2006.
2. Nelson RW, Couto CG. Small Animal Internal Medicine. 6th Ed. Missouri: Saunders; 2020.
3. Washabau RJ, Day MJ. Canine and Feline Gastroenterology. 1st Ed. Missouri: Saunders; 2013.
4. Daure E, Ross L, Webster CR. Gastroduodenal ulceration in small animals: Part 1. Pathophysiology and Epidemiology. Journal of the American Animal Hospital Association. 2017;53(1):1-10.
5. Daure E, Ross L, Webster CR. Gastroduodenal ulceration in small animals: Part 2. Proton pump inhibitors and histamine-2 receptor antagonists. Journal of the American Hospital Association. 2017;53(1):11-23.
6. Willard MD, Tvedten H. Small Animal Clinical Diagnosis by Laboratory Methods. 5th Ed. Missouri: Saunders; 2012.
7. Hoskins JD. The Digestive System. In: Veterinary Pediatrics. Hoskins JD, ed. 3rd Ed. 2001. pp. 147-199.
8. Patel PK, Patel SK, Rathore RS. Gastritis and peptic ulcer diseases in dogs: A review. International Journal of Current Microbiology and Applied Sciences. 2018;7(3):2475-2501.
9. Broome CJ, Walsh VP. Gastric dilatation-volvulus in dogs. New Zealand Veterinary Journal. 2003;51(6):275-283.